

**ПРИЧИНИ
НЕВИКОНАННЯ
БЮДЖЕТНИХ
ПРОГРАМ**

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України
вул. Лютеранська, 28а, офіс 1
01024, Київ, Україна
тел. +38 044 255 92 31
info@feao.org.ua
www.feao.org.ua
www.facebook.com/feao.vru/

Основна мета дослідження – аналіз причин невиконання бюджетних програм у 2017 році. Визначено 5 основних причин невиконання бюджетних програм та підготовлено рекомендації з їх усунення.

Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України створено в межах проекту, що імплементується консорціумом партнерів, адмініструється Вестмінстерською фундацією за демократію (WFD) та фінансується програмою «Підтримка реформи управління державними фінансами» Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) за дорученням Федерального Міністерства економічної співпраці та розвитку Німеччини (BMZ) та Міністерства Великої Британії з питань міжнародного розвитку (DfID).

Завдання Офісу полягає в посиленні ефективності та якості економічного та фінансового законодавства, яке розробляє й ухвалює Верховна Рада України, та підвищенні використання наявної в Україні фінансової інформації для здійснення ефективного нагляду за діяльністю уряду.

Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук тексту необхідно отримати напряму від власників прав.

Підготував: к. е. н. Микола Кравченко.
За загальною редакцією В. М. Мазярчука.

Думки, висловлені в матеріалах авторів, необов'язково відображають точку зору ОФЕА, його працівників або представників наглядової ради.

Автори не є співробітниками, не консультують, не володіють акціями та не отримують фінансування від жодної компанії чи організації, яка мала б користь від цього матеріалу, а також жодним чином з ними непов'язані.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
1. Основні фактори та причини невиконання бюджетних програм.....	5
2. Обсяги невикористаних коштів за бюджетними програмами	11
ВИСНОВКИ	13

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВРП – Вища рада правосуддя

ГРК – Головний розпорядник коштів

Держспецзв'язок – Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України

ДУС – Державне управління справами України

МВС – Міністерство внутрішніх справ України

МЗС – Міністерство закордонних справ України

Мінприроди – Міністерство екології та природних ресурсів України

Міненерго – Міністерство енергетики та вугільної промисловості України

Мінкультури – Міністерство культури України

Мінрегіон – Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

Мінфін – Міністерство фінансів України

Мін'юст – Міністерство юстиції України

МОН – Міністерство освіти і науки України

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я України

ЦВК – Центральна виборча комісія України

ЦОВВ – центральний орган виконавчої влади

ВСТУП

Існує комплекс причин, внаслідок яких бюджетні програми не виконуються або виконуються не в повному обсязі, а кошти на їх реалізацію використовуються неефективно. Бюджетні програми не повною мірою спрямовані на ефективне надання державних послуг. Не зовсім чітко визначено відповідальність головних розпорядників бюджетних коштів.

Трапляються випадки слабого та несвоєчасного державного фінансового контролю за використанням бюджетних коштів. Потребує підвищення рівень дієвості процедур публічної звітності головних розпорядників бюджетних коштів. Часом бюджетні програми не завжди обґрунтовані і спрямовані на ефективне використання бюджетних коштів з метою досягнення важливих цілей і завдань розвитку суспільства, тому система бюджетних програм потребує оптимізації, концентрації ресурсів і, відповідно, скорочення кількості.

Окремі бюджетні програми не завжди пов'язані із стратегічними цілями розвитку держави. У головних розпорядників бюджетних коштів не завжди визначені стратегічні плани та цілі витрачання бюджетних коштів. Не реалізовані завдання з проведення оглядів видатків на предмет їх доцільності, ефективності та спрямованості на досягнення конкретних цілей. Головні розпорядники бюджетних коштів не завжди детально та систематично звітують про досягнення цілей та результатів, передбачених відповідними бюджетними програмами. Бюджетні програми до цього часу були короткостроковими і як наслідок – низькорезультативними. Лише зараз відбувається перехід до середньострокових бюджетних програм.

Відповідно до офіційної звітності про виконання Державного бюджету України за 2017 рік¹ наявні розходження в показниках між фактичним та плановим виконанням загального фонду державного бюджету в більшості бюджетних програм. Для аналізу причин невиконання бюджетних програм 69 головним розпорядникам бюджетних коштів (248 бюджетних програм) було надіслано листи з проханням зазначити причини невиконання бюджетних програм у частині використання коштів державного бюджету. Загальна сума невикористання коштів цих бюджетних програм становить 7,7 млрд грн. Відповіді надійшли щодо 162 програм на загальну суму 4 млрд грн.

¹ Річний звіт про виконання Державного бюджету України за 2017 рік. Отримано з: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=400657>.

1. ОСНОВНІ ФАКТОРИ ТА ПРИЧИНИ НЕВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ

Низка факторів, які впливають на невиконання або неповне виконання бюджетних програм, виникають на етапі їх реалізації. Причому в більшості випадків вони мають індивідуальний характер. Бюджетні програми не виконуються через внесення правових, організаційних та економічних змін до умов діяльності та функціонування головних розпорядників бюджетних коштів. Зокрема, у цих бюджетних програмах спостерігається невикористання фонду заробітної плати, неповна сплата ЄСВ, недотримання структури та обсягів витрат у межах програми, скорочення витрат на житлово-комунальні послуги, оптимізація бюджетних витрат на бюджетних закупівлях, недоотримання коштів за бюджетними асигнуваннями, скасування тендерів, невиконання договірних умов.

Інші причини стосуються процедур реалізації бюджетних програм та пов'язаних з ними проблем, зокрема: невиконання умов договору, затримання строків будівництва, несвоєчасне укладання угод, скасування торгів, несвоєчасне надання науково-технічної документації, несхвалення програми на проведення дочасних виборів та інше.

Серед причин невиконання бюджетних програм, визначених самими головними розпорядниками бюджетних коштів, можна виділити п'ять основних за кількістю згадувань у поясненнях. Перелік причин представлено на рис. 1.

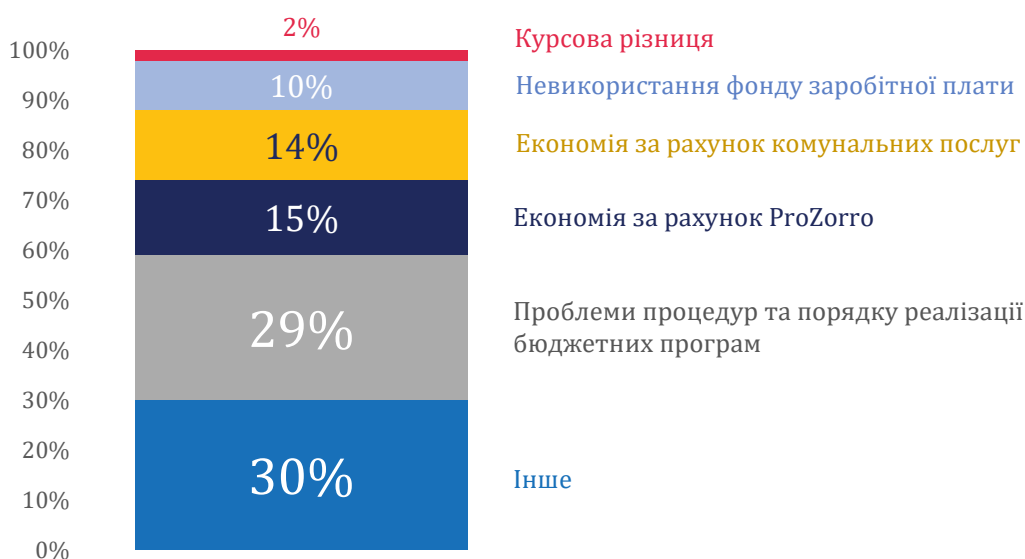

Рис. 1. Розподіл основних причин невиконання бюджетних програм відповідно до пояснень ГРК, %

Джерело: розрахунки автора за даними, отриманими від ГРК.

Невикористання фонду заробітної плати, а також нарахування ЄСВ розміром 8,4% на інвалідів, які працюють, указано в близько 10% (15 згадувань причини в 159 бюджетних програмах) відповідей головних розпорядників бюджетних коштів. Приклади бюджетних програм:

1. Мінфін – «Керівництво та управління у сфері фінансів» (КПКВ 3501010) – не використано 70 млн грн (16% від плану). Частина залишків утворилася за рахунок економії фонду оплати праці та нарахувань на неї, враховуючи результати конкурсного відбору на посади державної служби.
2. Мінрегіон – «Керівництво та управління у сфері регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства» (КПКВК 2751010) – не використано 11 млн грн (11% від плану). Економія виникла завдяки видаткам на оплату праці з нарахуваннями – 7,6 млн грн за рахунок вакансій у новостворених структурних підрозділах (директоратах).
3. Мінсоцполітики – «Керівництво та управління у сфері соціальної політики» (КПКВ 2501010) – не використано 17 млн грн (10% від плану). Основну суму залишку становлять видатки на оплату праці і нарахування на неї працівникам, залученим до реалізації комплексної реформи державного управління (наявність вакантних посад).
4. Мінінфраструктури – «Загальне керівництво та управління у сфері інфраструктури» (КПКВ 3101010) – не використано 3,7 млн грн (5% від плану). Невикористання бюджетних призначень пояснюється вакантними посадами державних службовців Міністерства в межах реалізації комплексної реформи державного управління.
5. Мінкультури – «Забезпечення діяльності національних музеїв, національних і державних бібліотек та культурно-просвітницьких центрів» (КПКВ 1801190) – не використано 21 млн грн (4% від плану). Частина невикористаних коштів виникла через економію бюджетних коштів, запланованих на 2017 рік на виплату заробітної плати та нарахування на неї.
6. Мінкультури – «Збереження історико-культурної та архітектурної спадщини в національних і державних заповідниках, здійснення заходів з охорони культурної спадщини, паспортизація, інвентаризація та реставрація пам'яток архітектури, культури та світової спадщини ЮНЕСКО» (КПКВ 1801490) – не використано 4,2 млн грн (1% від плану). Частина зазначених залишків невикористаних коштів виникла через економію бюджетних коштів, запланованих на 2017 рік на виплату заробітної плати та нарахування на неї.
7. ФДМ – «Керівництво та управління у сфері державного майна» (КПКВ 6611010) – не використано 3,2 млн грн (1% від плану). Частина залишків утворилася за рахунок коштів, що нараховувалися на оплату праці, оскільки відповідно до чинного законодавства ставка нарахування ЄСВ на дохід інваліда, який працює, визначена на рівні 8,41%.
8. МВС – «Реалізація державної політики у сфері внутрішніх справ, забезпечення виконання завдань і функцій органів, установ та закладів Міністерства внутрішніх справ України» (КПКВ 1001050) – не використано 1,1 млн грн (0,1% від плану). Частина коштів не була використана у зв'язку з перебуванням на посадах в органах, установах та закладах МВС інвалідів, які працюють, нарахування ЄСВ на заробітну плату яких здійснюються розміром 8,4%.

Треба відзначити, що завдяки використанню системи публічних закупівель «ProZoggo», за інформацією головних розпорядників бюджетних коштів, було досягнуто економії бюджетних коштів. Так, у 15% (22 згадування причини в 159 бюджетних програмах)

відповідей указано цю причину невикористання коштів. Зокрема, економія спостерігалася за такими бюджетними програмами:

1. Мінприроди – «Здійснення природоохоронних заходів» (КПКВ 2401270) – не використано 90 млн грн (39% від плану). Частина бюджетних коштів була зекономлена за результатами проведення процедури закупівель на електронному майданчику системи «ProZorro».
2. НАЗК – «Керівництво та управління у сфері запобігання корупції» (КПКВ 6331010) – не використано 57 млн грн (35% від плану). Залишок виник у зв'язку з економією коштів при проведенні процедур закупівель з придбання товарів та послуг, на загальну суму 0,3 млн грн.
3. Мінфін – «Забезпечення здійснення контролю та моніторингу баз даних та інформаційних ресурсів» (КПКВ 3501490) – не використано 3,1 млн грн (30% від плану). Відхилення пояснюються економією бюджетних асигнувань у результаті застосування процедури закупівлі через систему «ProZorro».
4. НАБУ – «Забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України» (КПКВ 6321010) – не використано 176 млн грн (22% від плану). Залишки невикористаних коштів виникли за рахунок видатків на придбання товарів і послуг – 54 млн грн (з яких капітальні видатки – 26 млн грн) у зв'язку з економією за результатами проведених процедур закупівель товарів, робіт і послуг.
5. Мінсоцполітики – «Будівництво та реконструкція об'єктів державного підприємства «Український дитячий центр «Молода гвардія»» (КПКВ 2501800) – не використано 8,6 млн грн (17% від плану). Частина зекономлених коштів виникла у зв'язку з проведенням процедури закупівлі за державні кошти.
6. Мінмолодьспорту – «Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій. Здійснення заходів державної політики з питань молоді та державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій» (КПКВ 3401070) – не використано 2,1 млн грн (7% від плану). Економія коштів виникла за результатами здійснення фактичних витрат на проведення заходів наприкінці 2017 року, а також за результатами проведення електронних закупівель через систему «ProZorro», на загальну суму 0,2 млн грн.
7. Мінагрополітики – «Загальне керівництво та управління у сфері агропромислового комплексу» (КПКВ 2801010) – не використано 8 млн грн (6% від плану). Економія коштів виникла за рахунок проведення відкритих торгів при закупівлі товарів і послуг.
8. ЦВК – «Керівництво та управління у сфері проведення виборів та референдумів» (КПКВ 6731010) – не використано 1,2 млн грн (1,5% від плану). Економія за результатами публічних закупівель становила 0,4 млн грн.

Ще однією причиною невиконання бюджетних програм є економія бюджетних ресурсів завдяки скороченню розміру оплати за комунальні послуги. Це стосується 14% (21 згадування причини в 159 бюджетних програмах) усіх бюджетних програм, що впливає з пояснень головних розпорядників бюджетних коштів. Серед таких бюджетних програм можна згадати:

1. Укрінфрапроект – «Організаційне забезпечення реалізації інфраструктурних проектів» (КПКВ 3107010) – не використано 0,5 млн грн (25% від плану). Частину коштів зекономлено на оплаті комунальних послуг та енергоносіїв, розміром 0,1 млн грн.
2. Мінрегіон – «Керівництво та управління у сфері регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства» (КПКВК 2751010) – не використано 11,3 млн грн (11% від плану). Частину коштів зекономлено на оплаті комунальних послуг та енергоносіїв – 1,2 млн грн.
3. Мінсоцполітики – «Спеціалізована протезно-ортопедична та медично-реабілітаційна допомога інвалідам у клініці Науково-дослідного інституту протезування, протезобудування та відновлення працездатності» (КПКВ 2501070) – не використано 0,6 млн грн (3% від плану). Основну суму залишку становлять видатки на оплату комунальних послуг. Економія коштів пояснюється меншим споживанням енергоносіїв у натуральних показниках.
4. НАНУ – «Медичне обслуговування працівників НАН України» (КПКВ6541100) – не використано 1,5 млн грн (2% від плану). Сума економії на оплаті комунальних послуг та енергоносіїв становила 0,9 млн грн.
5. НАМУ «Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій, спеціалізована консультативно-поліклінічна допомога, що надається науково-дослідними установами»(КПКВ 6561060) – не використано 4,2 млн грн (1,5% від плану). Залишок невикористаних асигнувань розміром 4,2 млн грн утворився у зв'язку з тим, що протягом бюджетного року здійснювалися жорсткі заходи з економії використання теплопостачання та електроенергії.
6. Мінкультури – «Збереження історико-культурної та архітектурної спадщини в національних і державних заповідниках, здійснення заходів з охорони культурної спадщини, паспортизація, інвентаризація та реставрація пам'яток архітектури, культури та світової спадщини ЮНЕСКО» (КПКВ 1801490) – не використано 4 млн грн (1% від плану). Зазначені залишки невикористаних коштів виникли через економію завдяки зменшенню обсягу споживання через сприятливі погодні умови, а також запровадженню заходів з економного використання енергоносіїв (використання енергозберігаючих ламп, заміна електролічильників тощо) та економію водних ресурсів, у зв'язку із зменшенням вартості послуг тощо.
7. ЦВК – «Керівництво та управління у сфері проведення виборів та референдумів» (КПКВ 6731010) – не використано 1,2 млн грн (1% від плану). Результати заходів з економії енергоносіїв – 0,7 млн грн.

Низка причин невиконання бюджетних програм стосується процедур і порядку реалізації бюджетних програм та пов'язаних з цим проблем, зокрема: невиконання умов договору, затримання строків будівництва, несвоєчасне укладання угод, скасування торгів, несвоєчасне надання науково-технічної документації, несхвалення програми на проведення дочасних виборів та інше. Це стосується 29% (44 згадування причини в 159 бюджетних програмах) відповідей головних розпорядників бюджетних коштів про причини невиконання бюджетних програм. Наприклад, можна згадати такі бюджетні програми:

1. НАМУ – «Створення сучасної клінічної бази для хірургічного лікування очної патології недобудованого лікувального корпусу за адресою м. Одеса, Французький бул., 49/51» (КПКВ 6561830) – не використано 39 млн грн (69% від плану). У зв'язку зі змінами в 2017 році законодавства з державних будівельних норм інститут був зобов'язаний провести додаткову державну експертизу проекту на будівництво, що затримало строки виконання будівельних робіт та, відповідно, оплату.
2. Мінкультури – «Комплексна реставрація і пристосування ансамблю Жовківського замку Державного історико-архітектурного заповідника у м. Жовкві» (КПКВ 1801820) – не використано 5,3 млн грн (53% від плану). Кошти розміром 5,3 млн грн було повернуто до державного бюджету у зв'язку з тим, що генеральний проектувальник видав науково-проектну документацію на протиаварійні і невідкладні консерваційні роботи з 4-місячним запізненням у жовтні. На виконання робіт (після проведення тендера) залишилося 1,5 місяця із запланованих п'яти. Підрядник будівельних робіт внаслідок недостатніх виробничих потужностей та настання зимового сезону не зміг організувати виконання великого і складного обсягу протиаварійних робіт.
3. ДУС – «Реставрація та пристосування Маріїнського палацу в м. Києві» (КПКВ 0301360) – не використано 97 млн грн (24% від плану). Залишок коштів утворився у зв'язку зі скасуванням процедури торгів на закупівлю обладнання (27 млн грн), не придбано та не змонтовано інженерне обладнання, не виконано будівельні роботи на загальну суму 70 млн грн (через обмеження часу до кінця бюджетного року не укладено додаткових угод з підрядниками та постачальниками).
4. МЗС – «Професійне навчання працівників органів державної влади у сфері зовнішніх зносин, проведення прикладних досліджень у галузі міжнародних відносин» (КПКВ 1401100) – не використано 2,6 млн грн (18% від плану). Залишок пов'язаний із зміною організаційно-правової форми Дипломатичної академії України відповідно до Постанови КМУ від 7 грудня 2016 року №920, внаслідок чого відбулася переорієнтація напрямів діяльності академії (зокрема, у сфері прикладних досліджень у галузі міжнародних відносин, зовнішньої політики та дипломатії).
5. Мінрегіон – «Часткова компенсація відсоткової ставки кредитів комерційних банків молодим сім'ям та самотнім молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла» (КПКВК 2751380) – не використано 4,8 млн грн (10% від плану). Відхилення розміром 4,8 млн грн зумовлено зменшенням кількості договорів, відповідно до яких здійснюється часткова компенсація відсотків, у тому числі у зв'язку з достроковим погашенням позичальниками банківських кредитів.
6. Мінрегіон – «Будівництво футбольних полів зі штучним покриттям в регіонах України» (КПКВК 2751320) – не використано 26 млн грн (9% від плану). Основна причина нереалізації бюджетних коштів – короткий термін бюджетної програми (Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для будівництва футбольних полів із штучним покриттям у регіонах України, було затверджено постановою Кабінету Міністрів України 6 вересня 2017 року, яка набрала чинності 26 вересня 2017 року) та, як наслідок, пізнє укладення угод на виконання робіт з підрядними організаціями та несприятливі погодні умови наприкінці року.

7. НАМУ – «Реалізація пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги у окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук України» (КПКВ 6561160) – не використано 5,2 млн грн (3% від плану). ДУ «Національний інститут хірургії та трансплантології ім. О. О. Шалімова НАМН» оголосила торги на закупівлю медичних препаратів. Під час проведення процедури було подано скаргу до Антимонопольного комітету України та заблоковано закупівлю товарів до розгляду скарги (до 02.01.2018 року).
8. Мінкультури – «Будівництво другої черги Національного музею «Меморіал жертв голодомору» (КПКВ 1801280) – не використано 16,1 млн грн (70% від плану). Оголошений тендер за процедурою відкритих торгів не відбувся, кошти розміром 16,1 млн грн, передбачені на фінансування цих робіт, залишилися невикористаними і були повернуті до бюджету.

Причиною невиконання бюджетних програм також є виникнення курсових різниць за валютою при реалізації міжнародних програм. Це стосується 3% (з згадування причини в 159 бюджетних програмах) усіх бюджетних програм, що впливає з пояснень головних розпорядників бюджетних коштів. Серед таких бюджетних програм можна згадати такі:

1. Мінприроди – «Державна підтримка заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів (збільшення абсорбції) парникових газів, у тому числі на утеплення приміщень закладів соціального забезпечення, розвиток міжнародного співробітництва з питань зміни клімату»(КПКВ 2401530) – не використано 1,2 млн грн (1% від плану). Основна причина виникнення різниці між плановим та фактичним використанням коштів пояснюється здійсненням розрахунків з японською урядовою компанією «Організація з розробки нових енергетичних та промислових технологій» (НЕДО) відповідно до курсу конвертації на дату здійснення операції.
2. Мінфін – «Внески до міжнародних організацій» (КПКВ 3501140) – не використано 7,8 млн грн (1% від плану). Україна виконала фінансові зобов'язання перед Міжнародним банком реконструкції та розвитку, які було заплановано на бюджетний рік, та частково виконала фінансові зобов'язання перед Чорноморським банком торгівлі та розвитку. Відхилення показників пояснюються коливанням курсу валют.

Інші причини мають індивідуальний характер. Наприклад, скорочення державного замовлення на підготовку студентів та аспірантів, ліквідація окремих органів управління, зокрема автомобільної інспекції, недоліки в роботі органів соціального захисту в окремих регіонах, зменшення чисельності отримувачів державної допомоги, зменшення кількісного складу збірних спортивних команд тощо. На цю причину головні розпорядники бюджетних коштів указують у близько 30% випадках невиконання бюджетних програм.

2. ОБСЯГИ НЕВИКОРИСТАНИХ КОШТІВ ЗА БЮДЖЕТНИМИ ПРОГРАМАМИ

На основі інформації, зазначеної в поясненнях ГРК, визначено топ-5 причин невикористання бюджетних коштів. Через відсутність чіткого постатейного розрізу в абсолютних сумах розрахунків проведено лише за частиною програм. За групою причин:

- «невикористання фонду заробітної плати» – обсяги підраховані з 40% отриманих відповідей;
- «економія за рахунок «ProZorro» – обсяги підраховані з 57% отриманих відповідей;
- «економія за рахунок комунальних послуг» – обсяги підраховані з 50% отриманих відповідей;
- «проблеми процедур та порядку реалізації бюджетних програм» – обсяги підраховані з 78% отриманих відповідей;
- «курсова різниця» – обсяги підраховані з 80% отриманих відповідей.

Результати представлено на рис. 2.

Рис. 2. Обсяг невикористаних коштів за бюджетними програмами відповідно до п'яти причин, які найчастіше зазначали ГРК, млн грн

Джерело: розрахунки автора за даними, отриманими від ГРК.

Аналіз свідчить, що найбільш вагома проблема в реалізації бюджетних програм пов'язана з процедурами та порядком їх виконання. Це може бути невиконання умов договору, затримання строків будівництва, несвоєчасне укладання угод, скасування торгів, несвоєчасне надання науково-технічної документації, несхвалення програми на проведення дочасних виборів, тривалий процес погодження нормативно-правових актів, необхідних для реалізації бюджетної програми та інше. З цієї причини не було використано 610 млн грн (15% від загальної кількості всіх невикористаних коштів бюджетних програм).

Суттєвим фактором невиконання бюджетних програм є недосконале планування і фінансування бюджетних програм, з перенесенням строків використання коштів протягом року (перерозподіли). Це стосується як Міністерства фінансів України, так і головних розпорядників бюджетних коштів. Часто головні розпорядники бюджетних коштів отримують ресурси в III-IV кварталі, що суттєво ускладнює реалізацію бюджетних програм, пов'язаних з капітальним будівництвом.

Окремо слід звернути увагу на кошти, які головні розпорядники не використали за рахунок економії на оплаті комунальних послуг. Ця сума становила 23,8 млн грн. Більшість розпорядників бюджетних коштів посилаються на ефективні заходи з енергозбереження та жорстку економію у споживанні енергоносіїв.

Що стосується невикористання в повному обсязі фонду оплати праці головними розпорядниками бюджетних коштів, то сума невикористаних коштів становила 13,4 млн грн. Основними причинами стала наявність інвалідів, які працюють, нарахування єдиного соціального внеску на заробітну плату розміром 8,41%, а також вакансії у штатному розписі.

З причини виникнення курсових різниць при реалізації міжнародних програм сума невиконання становила 13 млн грн.

Субвенції з державного місцевим бюджетам мають вагому частку в невиконанні державного бюджету. Зокрема, по таких бюджетних програмах:

- Мінфін – «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу» (КПКВ 3511340) – не використано 1 млрд грн.
- Мінфін – «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу» (КПКВ3511230) – не використано 4,7 млн грн.

Залишок невикористаних асигнувань за вказаними бюджетними програмами пов'язаний з відсутністю зареєстрованих бюджетних зобов'язань місцевих бюджетів за відповідними програмами.

ВИСНОВКИ

На основі аналізу бюджетних програм за загальним фондом державного бюджету України 2017 року можна зробити такі висновки.

Більшість бюджетних програм виконуються майже в повному обсязі. Існує низка причин, внаслідок яких частина бюджетних програм не виконується. Виявлено п'ять основних причин невиконання бюджетних програм. Системною причиною невиконання бюджетних програм є базові недоліки бюджетного планування.

Аналіз засвідчив, що фактором підвищення ефективності використання бюджетних коштів у процесі виконання бюджетних програм є система публічних закупівель «ProZorro». Її подальший розвиток дозволить економити бюджетні кошти та підвищувати ефективність публічного фінансування. Особливо важливим для цього є зменшення можливостей для закупівель поза системою «ProZorro».

Має бути вдосконалений державний контроль та державний аудит використання бюджетних коштів та реалізації бюджетних програм, особливо це стосується правових основ процедур та порядку контролю, а також діяльності відповідних державних інституцій. Слід запровадити сучасну систему менеджменту бюджетних програм як на рівні центральних органів державної влади, так і в областях і територіальних громадах. Необхідно впровадити ефективний громадський контроль за виконанням бюджетних програм і вдосконалити процедуру звітності головних розпорядників бюджетних коштів, зокрема шляхом запровадження публічних звітів у ході виконання бюджетних програм.

вул. Лютеранська, 28а, офіс 1
тел. +38 044 290 47 37
01024, Київ, Україна
info@feao.org.ua
www.feao.org.ua
www.facebook.com/feao.vru/

© Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України, 2019
Передрук цього матеріалу авторизований. Дозвіл на використання або передрук
тексту необхідно отримати напряму від власників прав.